

Vergaderjaar 2018–2019

29 697

Gebiedsgerichte economische perspectieven en Regionaal Economisch Beleid

Nr. 57

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 december 2018

In navolging op mijn brief van 15 maart 2018 (Kamerstuk 29 697, nr. 45) bied ik u, mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs, de Minister van Justitie en Veiligheid, de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de Regio Deal Rotterdam-Zuid aan. Deze Regio Deal is op 3 december 2018 ondertekend door de betrokken partijen vanuit Rijk en regio (Rotterdam). Met deze Regio Deal wordt een stevige impuls gegeven aan het wegwerken van de huidige (sociaaleconomische en fysieke) achterstandspositie van Rotterdam-Zuid.

Ambitie en doelstelling Regio Deal Rotterdam-Zuid

In 2011 is door de gemeente Rotterdam, (semi-)private partijen (scholen, bedrijven, corporaties) en de rijksoverheid het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid (NPRZ) gestart. Met de uitvoering van een samenhangend pakket van maatregelen, gericht op de thema's school, werk en wonen is de ambitie om Rotterdam-Zuid (200.000 bewoners) in de periode tot 2030 vanuit een forse achterstandspositie naar het gemiddelde niveau van de G4 te krijgen. Met het NPRZ is de afgelopen jaren een goede basis gelegd om deze ambitie te realiseren. De Regio Deal geeft binnen elk thema een extra impuls om de huidige generaties bewoners perspectief te geven. Naast de genoemde thema's school, werk en wonen voorziet de Regio Deal in de aanpak van ondermijnende criminaliteit en cultuur (voorzieningen en gebruik).

Beoogde resultaten en aanpak

1. School

Het doel is om onderwijsachterstanden in het primair en voortgezet onderwijs aan te pakken. Vergeleken met het gemiddelde van de G4 scoort Rotterdam-Zuid bijvoorbeeld minder op de scores van de eindtoets in het primair onderwijs. Ook is het aantal jongeren dat zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat relatief hoog. De projecten vergroten de ontwikkelkansen van kinderen en bereiden jongeren beter voor op de arbeidsmarkt. Voorbeelden zijn een verplichte, georganiseerde en gestructureerde extra leertijd en vrijetijdsbesteding voor de basisschoolkinderen in Rotterdam-Zuid. Hierdoor krijgen de leerlingen in het basisonderwijs per week extra leer- en ontwikkeltijd. De Regio Deal versnelt ook de herstructurering van het onderwijsaanbod in Rotterdam-Zuid, waarbij de focus in de deal ligt op vernieuwing van het aanbod van het voortgezet onderwijs. Ook vindt een aantal acties plaats om het lerarentekort aan te pakken via (flankerend) beleid gericht op onder andere verhoging van de instroom en behoud van leraren.

2. Werk

Het doel is het vergroten van de arbeidsparticipatie van de bewoners van Rotterdam-Zuid, waardoor het aantal mensen dat structureel afhankelijk is van een bijstandsuitkering wordt verminderd. De aanpak richt zich zowel op de aanbod- als op de vraagkant van de arbeidsmarkt. Aan de aanbodkant wordt voorzien in een integrale aanpak van kwetsbare huishoudens. Het gaat hierbij zowel om intensieve directe begeleiding van mensen om hen vanuit een uitkeringssituatie naar werk te brengen, als om projecten gericht op mensen die een grotere afstand tot de arbeidsmarkt moeten overbruggen. Aan de vraagkant wordt ingezet op het geschikt maken van extra vacatures met een accent op de sectoren haven, techniek & bouw en zorg. Om jongeren vanaf 18 jaar zonder startkwalificatie en zonder werk te behouden voor het onderwijs en maatschappelijk actief te houden, wordt verkend of een pilot kan worden gestart waarbij deze jongeren deelnemen aan een maatschappelijke diensttijd als zij niet in opleiding zijn of duurzaam werk hebben.

3. Wonen

De Regio Deal focust op een grondige aanpak van de particuliere woningvoorraad in Rotterdam-Zuid. Dit betreft sloop en nieuwbouw en samenvoegen of kluswoningen. De aanpak krijgt vorm via een meerjarig investeringsprogramma, waarin de gemeente Rotterdam, het Rijk, corporaties en marktpartijen samenwerken. Met de investeringsimpuls vanuit de Regio Deal wordt een hefboomeffect beoogd voor investeringen van marktpartijen en andere partners. Bij dit alles is verduurzaming een belangrijk onderdeel van de aanpak. Ook worden mogelijke knelpunten in wet- en regelgeving in kaart gebracht en waar mogelijk opgelost. Door middel van deze Regio Deal geeft het kabinet invulling aan de uitvoering van de motie van de leden Van Eijs en Laan-Geselschap om te inventariseren welke experimenteerruimte er nodig is om de problematiek van Rotterdam-Zuid in combinatie met de opgave vanuit de energietransitie in de gebouwde omgeving versneld aan te pakken (Kamerstuk 29 383, nr. 290). Op grond van het Programma «Aardgasvrije wijken» is in 2018 € 6 miljoen beschikbaar voor de proeftuin Pendrecht-Zuid (Kamerstuk 32 847, nr. 429). De gemeente Rotterdam zal voor de periode 2019–2021 nieuwe proposities ontwikkelen voor het aardgasvrij maken van (delen van) wijken van Rotterdam-Zuid. Hiervoor wordt een bijdrage van € 18 miljoen gevraagd uit de klimaatvelop, waarover nog besluitvorming dient

plaats te vinden. Het is de intentie om in de BZK-begroting 2020–2021 hiervoor nadere middelen te realiseren. Deze voorstellen worden geprioriteerd binnen de selectie van het programma aardgasvrije wijken.

4. Veiligheid/aanpak ondermijning

Het Rijk en de gemeente Rotterdam zetten in op een aantal specifieke pilots in Rotterdam-Zuid, waarmee ervaringen worden opgedaan en inzicht wordt vergroot over de (beleids)effectiviteit van de aanpak van ondermijnende criminaliteit. De concretisering van de pilots vindt plaats in afstemming met de verantwoordelijke stakeholders. Mogelijke thema's waar de pilots zich op kunnen richten zijn herbestemming van in beslag genomen (on)roerende goederen, integriteitsbehoud van branches, publiek-private samenwerking, informatiedeling en wetgeving.

5. Cultuur

De Regio Deal zet met een aantal acties in op het vergroten van het aanbod van culturele voorzieningen en de cultuurparticipatie van de inwoners van Rotterdam-Zuid. Het gaat onder andere om een nieuwe culturele programmering rond en in het «Hart van Zuid», het organiseren van een grootschalig cultureel evenement in 2020 en het ondersteunen van wijkgerichte programmering. In de programmering wordt steeds beoogd de verbinding te leggen met de bewoners. Ook zet de Regio Deal in op het versterken van de talentontwikkeling en het cultuurmakers-klimaat, zodat meer nieuwe makers de kans krijgen om bij te dragen aan de culturele programmering. Tenslotte worden bij de uitvoering van de Regio Deal de mogelijkheden van een nieuw beeldbepalend cultuurwetenschappelijk instituut bij (NCWI) op Rotterdam-Zuid verkend.

Inzet middelen Regio Envelop en cofinanciering

In het voorjaar is besloten dat vanuit de Regio Envelop € 130 miljoen beschikbaar is voor deze Regio Deal. De gemeente Rotterdam zal eveneens € 130 miljoen als cofinanciering beschikbaar stellen. De indicatieve verdeling van de rijksbijdrage over de thema's van de Regio Deal is als volgt: school (€ 44 miljoen); werk (€ 24 miljoen); wonen (€ 60 miljoen) en cultuur (€ 2 miljoen). Steeds geldt dat eenzelfde bedrag aan cofinanciering vanuit de regio Rotterdam zal worden bijgedragen. Voor het thema veiligheid/aanpak ondermijning wordt geen beroep gedaan op middelen uit de Regio Envelop, maar aangesloten bij de intensiveringen vanuit de gemeente Rotterdam en de generieke middelen vanuit het Rijk (specifiek voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit). De afspraken in de Regio Deal met betrekking tot de aanpak van ondermijnende criminaliteit hebben betrekking op het inventariseren en wegnemen van mogelijke knelpunten in wet- en regelgeving en specifieke pilots.

Een stuurgroep Rijk/regio zal de komende jaren de voortgang van de uitvoering van de Regio Deal bewaken.

Ik heb er alle vertrouwen in dat met deze Regio Deal een substantiële impuls wordt gegeven aan de ambitie van het NPRZ. Ik kijk uit naar de start van de projecten en de resultaten. Ik zal uw Kamer regelmatig over de voortgang van de Regio Deal informeren.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten